سال دوم شماره سیصد وسوم — جمعه ۱۲ خرداد ماه

اکنون ایران لحظات حساس تاریخ خودرا می گذراند در این‌قبیل مواردداست که ارزش یك ملتی معلوم می شود ، فقط جهانگیران که مارا اسیر خود قرار میدهند مقصر نیستند ما نیز که دانسته و فهمیده در قیداسارت آنان درمیآئیم مقصریم

نامه رهبر
ارگان مرکزی حزب توده ایران

هیئت تحریریه: ایرج اسکندری — پروین گنابادی
احمد قاسمی-احسان طبری - انور خامهٔ

دور نمای آینده

همه کس اعتراف میکند که اوضاع اقتصادی و مالی امروزی کشور ما وخیم است و هیچ قرینه واماره که دلالت بر تقلیل این وخامت کند در دست نیست. کسانیکه باارقام و احصائیه ها سروکار دارند بیشتر از دیگران بروخامت اوضاع واقف هستندو بهتر از هر کس میتوانندحدس بزنند. که‌آینده خطرناك و پر از نگرانی در پیش است .

منظورما از این مقاله ایجاد اضطراب و تشویش در اذهان عمومی نیست ولی از لحاظ وظیفه اجتماعی خود را ناگزیر بذکر این حقایق میدانیم تا از هم اکنون دولت و مسئولین امور مالی و اقتصادی کشور بفکر چاره باشند و مادامی که مجالی باقی است تدابیر لازمه برای جلو گیری از پیش آمد های ناگوار اتخاذ نمایند

ما در مقاله دو روز پیش تنها راه علاج را در تنظیم یك نقشه کامل اقتصادی دانستیم و نظریات خود را بطور اختصار در باره لزوم آن نقشه بیان نمودیم. اکنون برای تایید نظریه خود دور نمائی ازآینده را از نظرخوانندگان میگذرانیم .

افزایش تصاعدی میزان هزینه‌های دولتی نسبت بمبالغ وصولی مخصوصا پس از حوادث شهریور و اوضاعی که در نتیجه جنك ایجاد گردید بر عدم تعادل بودجه و مشکلات مالی دولت افزود (عملیات دولت راراجع بنه و اختلافی که بین قیمت خریدغله و فروش نان موجوداست باید یکی ازعوامل مهم این کسر بودجه محسوب نمود)

نتیجه فزونی مخارج برعوائداین شد که دولت برای جبران کسر بودجه‌خودناگزیر مکررا اقدام بگرفتن وام از بانکملی ایران نموده و بانك ملی نیز برای تامین احتیاجات دولت مرتبا دست به نشر اسکناسهای جدید زد .

محتاج بتذکر نیست که این عمل طبق قوانین مسلمه اقتصادی درصورتیکه کلیه شرایط دیگر ثابت بماندبخودی خود موجب ترقی قیمتها و ایجاد عدم تعادل در بودجه میشود وبالنتیجه دولت از نوبمقادیر زیادی اسکناس احتیاج پیدا میکند .

مهمترین علت انفلاسیون یعنی تورم پول همین جریان است .

بطوریکه گزارش بهمن ماه ۱۳۲۲ رئیس کل دارائی حکایت میکند نظر باینکه در نتیجه‌تاخیر در ارسال اسکناس از انگلستان (اسکناسهای بانك ملی در لندن بچاپ میرسد) وقفه در اجرای تعهدات دولت رخ داد و مقدار اسکناس که بانك‌ملی‌دردسترس گذارده بود کافی برای‌تامین احتیاجات دولت نبود ناگزیر اسناد خزانه چاپ و بمعرض فروش گذارده شد و این راه تقریبا مبلغی معادل یکصد و دو ملیون ریال بدست آمد.

بنابراین مقدمه واضح است که دولت برای جبران کسر بودجه خود مبالغ هنگفتی چه از بانکملی ایران وچه بوسیله اسناد خزانه از بانك شاهنشاهی و بنگاههای مالی دیگر قرض نموده و چون هیچگونه قرینه ای که دلالت برافزایش عوائد یاکاهش مخارج نماید دردست نیست و حتی امارات عکس آن موجود است قطعا درآتیه این قبیل وامها تکرار خواهد شد

این نکته را باید درنظر گرفت که وضع اقتصادی خاصی که درنتیجه جنك ایجاد گردیده و فعالیت خارق‌العاده که در امور حمل و نقل مشاهده میشود و مخارجی که نیروهای دول متفق بمقتضای احتیاجات نظامی خود در ایران میکنند بطور تصنعی تا اندازهٔ از شدت بحران مالی که نتیجه قهری جنك است کاسته در عین اینکه از طرف دیگر موجب مشکلات مالی چندی نیز شده است

البته پس‌از خاتمه جنك و خارج شدن نیروهای‌متفقین ازایران با مسائل اقتصادی و مالی بیشماری که ناشی از رجعت اوضاع بحال عادی است مواجه خواهیم شد و چنانچه از هم اکنون در فکر چاره نباشیم قطعا با بحران مالی بی نظیری دست بگریبان خواهیم گردید زیرا در نتیجه تقلیل درآمدها درقبال وامهای سنگینی که درائر تورم قیمتها وسایر مشکلات‌مالی ایجاد شده برعدم تعادل بودجه بطور عجیبی افزوده خواهد شد

و ثانیا نظر باینکه مقادیر هنگفت اسکناس که فعلا در گردش‌است از جریان خارج میگردد تاثیر صاعقه آسائی در اوضاع بازار خواهد نمود و چون تا از نو در اثر تدابیر اقتصادی و تجاری وضع بحال قبل از جنك بر گردد و قیمتها از صورت استثنائی وتورمی خود خارج شود مدتی وقت لازم است ناچار اغتشاش و اختلال سکرفی در بازار بوجود خواهد آمد .

از طرف دیگر در نتیجه تقلیل سفارشات متفقین بکارخانه های داخلی و کم‌شدن حمل‌ونقل همانطور که‌آقای ایرج اسکندری دردوجلسه قبل مجلس تذکر داد بحران‌بیکاری که تاکنون درایران سابقه‌نداشته است پدیدار خواهد شد. این‌خود بهترین مسئله ایست که باید از هم اکنون مورد توجه و دقت قرار گیرد .

بنظر ما این مقدمه مختصر کافی است که دور نمای آینده را بسیار خطرناك جلوه دهد و از هم اکنون مـا را بفکـر دوره پر مشقت بعد از جنك بیاندازد .

رئیس کل دارائی در گزارش ماهیانه اخیر خود مختصرابابن موضوع اشاره کرده و صراحتا این دوره سخت را پیش بینی نموده‌است. دکتر میلسپو در صفحه ۲۰ گزارش بهمن ماه ۱۳۲۲ خود چنین مینویسد: « شکی نیست که هر قدر بخاتمه‌جنك نزدیك شویم‌جریان تورم‌جای‌خودرا بجریان‌ضد مخالف‌خواهد داد و باید از آلان متوجه‌آتیه بوده و نقشه دوره سختی راکه درپیش داریم تهیه نمائیم » ودر خاتمه وعده داده است که در عرض‌سال آتیه از افزایش هزینه های دولتی و ازدیاد وام جلوگیری بعمل آورد

بنا بر این صحت نظریه مـا دائر بلزوم فوری طرح‌وتنظیم نقشه اقتصادی و مالی واضح میشود ولی گوش اگر گوش تو وناله اگر ناله ماست— آنچه البته بجائی نرسد فریاد است

سیاسی

در این هفته

در جهان جنك و سیاست چه روی داد؟

خطوط استحکامی آلمانهـا در ایتالیا شکافته شد-حمله بسوی رم آغاز گردید- حمله شوروی در کجای جبهه خاور تشکیل میشود؟- جبهه دوم درچه حال است؟بحران سیاسی در بلغارستان شدت یافته است-سراسر اروپا در زیر بمبهای متفقین میسوزد

حمله بسوی رم

درهفته اخیر تنها جبههٔ که فعالیت جنگی درآن صورت حاد داشته است جبهه ایتالیا بوده‌دراین جبهه حمله‌متفقین تقریبا بمنتهای‌شدت خود رسیده است و تقریبا میتوان گفت متفقین بهدفهای مهم خود نائل یا خیلی نزدیك شده‌وبزودی موفقیت نهائی را بدست خواهند آورد اینك در حدود بیست روز است که حمله‌دراین‌جبهه‌شروع شده‌است هدف‌اصلی تعرض متفقین‌در این جبهه در هم‌شکستن مقاومت قطعی آلمانها و آزاد ساختن پایتخت کشور ایتالیا یعنی شهر رم‌بوده است.آلمانها دو خط مقاومت اصلی و چند خط مقاومت فرعی در برابر متفقین داشته اند خطوط‌مقاومت اصلی یکی‌خط‌گوستاو که‌در امتداد‌گاریلیانو ورابیدو برقرار‌و نقطه استحکامی‌مهم‌آن دژ کاسینو بوددیگری خط آدلف‌هیتلر که از تراچینا در ساحل خلیج گائتا تابونته‌کوروو وانتهای دره لیری ممتد بوده است خطوط فرعی نیز مانند خطی که در اطراف سرپل انزیو یادر میان جاده‌های رم ترتیب یافته است .

نبرد متفقین درطی این‌مدت دارای‌سه مرحله اساسی بوده است :

۱ — مرحله اول شکستن خط گوستاو که‌درروزه‌اول نبردصورت گرفت در طی این مرحله متفقین در دره‌لیری و در باختر کاسینو و سواحل‌رابیدو استحکامات دشمن را در هم شکافته و از رود رابیدو عبور کرده و پس از دور زدن‌دژ مهم کاسینو و محاصره آن آنجا را تصرف کردند نتیجه این بود که‌آلمانها مجبور شدند که درسرتا سر خط جبهه در حدود ۳۰ تا ۵۰ کیلومتر عقب نشسته به خط ادلف هیتلر پناه برند در طی‌این عقب نشینی تقریبا تمام ناحیه خلیج گائتا و ناحیه رابیدو و گاریلیانو و بخش کاسینو بتصرف‌متفقین در آمد.

۲ -مرحله دوم،شکستن خطهیتلر در جناح است در طی این مرحله ارتش هشتم ازیکطرف و ارتش ژنرال کلارك از سر پل انزیو از طرف دیگر بر جناح راست خط هیتلر حمله نموده و موفق بسوراخ نمودن آن گردیدند در نتیجه دو نیروی متفقین که تا کنون د ر از یکدیگر بودند بیکدیگرپیوسته و عقب‌خطوط‌آلمان رادر خطر انداختند زیرا در نتیجه این پیوستگی وضع‌جبهه در جناح راست بشکلی در آمد که ارتش‌آلمان‌تقریبادر آغوش‌ارتش‌های‌متفقین قرار گرفته بود .

۳ — مرحله سوم که اینك نیز جریان دارد عبارت از تهیه مقدمات‌حمله‌مستقیم بسوی رم میباشد . در این مرحله از طرفی ارتش ژنرال کلارك از سر پل جهت‌انزیو مستقیماشروع بپیشروی‌بسوی شمال شرقی و مشرق نموده و توانست با تصرف چیسترنا وچند شهر مهم‌دیگر بر راه های مهم رم دست یابد واینك در این جاده ها بسوی رم پیش میرود و سعی میکند شهر های دله توری و البانوودله دیمونته را بتصرف درآورد و اینك ببیست کیلومتری رم رسیده است البانو آخرین شهر مهمی است که در سرراه رم قرار دارد و پس از تصرف آن حمله مستقیم برم شروع میشود . اگـر دالمونته بتصرف متفقین درآید جاده‌فره زینونه برم‌قطع‌میگردد و راه عقب نشینی قسمت مهمـی از نیروی کسلرینك که دربرابرارتش پنجم‌پایداری میکنند قطع میشود . از طرف دیگر ارتش پنجم نیز از کاسینو پیش رفته بحومه فره زینونه که شهر مهمی است رسیده است وسعی میکنند که خود را بسپاهیان کلارك‌رسانده قسمتی ازنیروی آلمان‌را محاصره کنند اگراین محاصره عملی شود باید گفت که کار ارتش کسلرینك ساخته‌شده و شهر رم نزدیك بسقوط شده است . خطوط فرعی که اکنون‌متفقین مشغول شکستن‌آنهاهستند آخرین خطوط دفاعی رم است و با اعدام آنها چون شهر رم نیز بلا دفاع اعلام شده گمان میرود که رم بزودی سقوط نماید

حمله‌شوروی کی‌و کجاشروع میشود

بلاشك بزودی حمله بزرك ارتش سرخ که درتاریخ جنگی جهان بی‌نظیر خواهد بود شروع میگردد و اثرات شگفت انگیزی درسر نوشت‌جنك کنونی خواهد داشت . ولی اینکه این حمله کی وکجا شروع خواهد شد معلوم‌نیست ما سابقا یکبار حدسیات خود را دراین زمینه اظهار داشتیم و گفتیم ممکن‌است در ناحیه سفلای دنیستر یا در ناحیه کارپات و یا در جهت ویتبسك ویتبسك‌ومینسك وبالاخره یادر ساحل‌خلیج‌فنلاندبسوی ممالك بالتیك عملی شود.اینك طبق اظهار یکی از خبر گزاران خارجی در جبهه خاورآلمانها در ناحیه یاسی نیروی زیادی‌تمرکز داده بحمله دفاعی پرداخته‌اند ونامبرده حدس میزند که حمله شوروی در این ناحیه شروع شود. ازطرف‌دیگر بمباران های ممتد شوروی بر مواضع آلمانها در ناحیه مرکزی جبهه‌موجب‌این‌احتمال میشود که حمله‌در آن ناحیه‌آغاز گردد آنچه محقق است بزودی این تعرض آغاز خواهد گردید باید منتظرآن بود .

جبهه دوم در چه حال است ؟

از طرفی چنانچه بار دیگر نیز اظهار داشتیم‌این‌حمله‌باید تقریباهمزمان با تعرض متفقین در باختر اروپا یعنی گشایش جبهه دوم باشد. راجع بجبهه دوم صحبت های زیادی‌میشودولی‌آنچه بعقیده‌ما‌مسلم‌است که وقوع آن‌درآتیه بسیار نزدیکی قطعی و مسلم است . زیرا نه تنها قرار دا. ها و نقشه های سیاسی و بین المللی متفقین بلکه‌منافع جنگی دولتهای انگلیس و امریکاشروع فوری‌چنین‌حمله‌راایجاب‌میکند.حمله‌شدید متفقین در ایتالیا و پیشرفت سریع‌بسوی رم نیز موید این مدعا است‌شاید‌آزاد ساختن رم از لحاظ سیاسی برای آغاز جبهه دوم لزوم خاصی داشته‌باشد‌بعلاوه چنانچه بار ها تذکر داده ایم بمباران های شدیدی که خارج از حد ووصف است و تمام اروپا را معرض ویرانی دائمی قرارداده است وهمچنین‌تدارکات عجولانه‌دفاعی آلمان‌درسواحل‌دانمارك‌و نروژ و بلژیك و فرانسه نزدیك شدن حمله را تائید میکند

بحران سیاسی بلغار

از لحاظ سیاسی مهمترین حادثه که درهفته اخیر اتفاق افتـاده بحران سیاسی بلغارستان است‌چون‌خطر‌معرض‌ارتش سرخ‌بسوی‌قلب بالکان و احتمال‌اشتراك مساعی جنگی وی با ارتش نجـات یو گوسلاوی خیلی شدت یافته آلمانها در فکر اتحاد تدافعی بالکان افتاده اند برای این اتحادفشار بیشتری بممالك دست نشانده‌خود در بالکان‌وارد‌ساختند رومانی‌ومجاردرمقابل فشار تسلیم شدند فقط در بلغارستان این فشار ها بامقاومت سخت ملت مواجه شدو در نتیجه‌کابینه بوژیلف سقوط کرد . درعین حال این امر با شورش ملی و پیوستن نظامیان بجنگجویان غیر نظامی توام گـردید آلمانها مرتبا قوای زیادتری برای خفه کردن این‌مقاومت‌وارد بلغارستان‌میکنند چون روابط این کشور کاملا مقطوع است خبر مهمی از داخله آن دردست نیست . فقط تاکنون آلمانها کسی را نتوانسته اند بیابند که بتواند کابینه مزدوری برای‌آنها تشکیل دیدوبحران همچنان ادامه دارد

ح — جوبین

آخرین خبرهای دیشب

متفقین فوزینونه‌وسورارا تصرف کردند

۳۰۰۰ هواپیما پلوستی‌وهام‌وازنبورك را بمباران نمودند

در ایتالیا

پیشرفت‌متفقین ادامه‌دارد نیروی‌متفقین که‌بسوی‌رم‌میروند واردشهرولەتوزی شده اند ولی نیروی کسلرینك بشدت از این‌شهر دفاع میکند جنك در کوچه های آن ادامه دارد . ارتش هشتم نیز شهر مهم فوه زینوبه و شهر سورا را تصرف کرده است دیروز هواپیماهای متفقین ۲۴۰۰ پرواز انجام دادند

جبهه هوائی

پریشب در حدود ۳۰۰۰ هواپیمای انگلیسی و امریکائی برهدفهای‌آلمان مانندهام وازنبورك وشوان وزویست یورش برده و آنهارا بمباران نمودند همچنین مواضع شمال فرانسه وبلژیك را بمباران کردند پریروز نیز ۵۰۰۰ هواپیمای امریکائی چاههای نفت پلوسی را بشدت بمباران نمودند

درجبهه‌خاور

حمله‌محلی آلمانهادر یاسی دفع گردید والمانها با تلفات زیاد عقب رانده شدند .

زندگی فقط خوردن و خفتن آنهم بوضعی ناگـوارنیست. فقط حیوان‌اززنـدگی بخوردن‌و خفتنی خرسند است‌بشر در طول سالیان دراز بسیار چیزهای‌عالی وشگرف برای زندگی‌ساخته و پرداخته‌هر فردی حق دارد که از این محصولات فکر و بازوی بشر بهره مند شود هر فردی حق‌دارد و باید برای‌رسیدن یك‌زندگی عالی مبارزه کند

شعر از شارل بودلر

دشمن

نو جوانیم بجز طوفان تاریکی نبود
کاندر آن که‌نیز خورشیدی نمودی تافتن
برق و باران آنچنان یغما وتاراجی نمود
که بباغم میوه گلگون نخواهی یافتن

***

آمد افکار مرا فصل خزانی برك ریز
بایدم جستن دگر بیل‌وکلندی با شتاب
تا کنم آباد این ویران زمین سیل خیز
کاندرآن‌صدحفره‌چون گورسیه بگشوده آب

***

خود چه کس داند که در یك گلشن غارت‌زده
آن گل نغزی که من اندیشه اش دارم بسر
یافت خواهد شیرهٔ روحی از این ظلمتکده
تا شود زیبنده و بالنده یکبار دگر ؟

***

ای دریغا ! ای دریغا ! زندگی را از چنین
میخورد این اژد های شوم و مرموز زمان
دشمنی کاین قلب‌مارا می جود باحرص و کین
میشود با خون ما هردم فزونتر پر توان

ترجمه احسان طبری

در مجلس

اعلام جرم آقای فرخ نسبت به آقای سهیلی غیر وارد ولی نسبت بآقای تدین وارد تشخیص داده شد ـ انجام مراسم تحلیف ـ قرائت گزارش کمیسیون مبتکرات راجع برسیدگی کار های میسیون امریکائی ـ نطقهای بعد از دستور

سی و سومین جلسه مجلس یکساعت و نیم پیش از ظهر دیروز بریاست آقای طباطبائی تشکیل گردید صورت جلسه پیش خوانده شد آقای مظفر زاده توضیح دادند که باید دستور صریحا در صورتجلسه قید شود و قبلا اعلام گردد تا ما نیز در آن موارد وقت مطالعه و تحقیق داشته باشیم « صحیح است » آقای دکتر شفق تذکر دادند که در تمام ممالک رسم است دستور جلسه آینده را در جلسه قبل تعیین میکنند . آقای مهندس فریور گفتند کار موثر مجلس آنستکه بصورت لوایح ، طرح ، سئوال و یا استیضاح درآید و الاکلیه مذاکرات قبل از دستور یک قاز ارزش نخواهد داشت لذا اول وقت مجلس باید صرفا موقوف بمذاکرات در اطراف دستور شده بمذاکرات دراختتام دستور اگر آقایان مایل باشند بمذاکرات متفرق بپردازند .

آقای سیف پورفاطمی تذکر دادند که مقام ریاست مجلس چندی پیش بخشنامه ای بعنوان وزارتخانه ها صادر کرده بود مبنی براینکه آقایان وزراء بعداز سه تا پنج روز بسئوالاتی که ازطرف آقایان نمایندگان از آنها میشود پاسخ دهند ولی این عمل را تا حال اجرا نکرده اند لازمست دستور موکد صادر نمایند سپس بورود در دستور رای گرفته تصویب شد .

سپس گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی خوانده شد . کمیسیون اعلام جرم را نسبت به سهیلی غیر وارد ولی نسبت به تدین را وارد تشخیص داده است .

هر دو گزارش بکمیسیون دادگستری ارجاع شد .

همچنین گزارش کمیسیون عرایض و مرخصی نسبت بمرخصی ایام کسالت آقای دکتر رادمنش خوانده و تصویب گردید . نیز درخواست یکماه مرخصی برای آقای قبادیان تصویب شد سپس مراسم تحلیف عدئی از نمایندگان بعمل آمد . دراینموقع آقای رئیس گفتند مابقی مراسم تحلیف میماند برای دفعه آینده امیدواریم کمیسیونها هر چه زودتر کارشانرا انجام دهند

بعدا گزارش کمیسیون مبتکرات در خصوص بررسی امور میسیون امریکائی مطرح گردید

آقای فاطمی ـ با اصل موضوع مخالفتی ندارم ولی بامطرح شدن فعلی مخالفم و تصور میکنم توضیحات بیشتری لازم نباشد زیرا صلاح نیست که الان این لایحه مطرح شود آقایان نقابت و مهم خیابانی پیشنهاد خروج ازدستور لایحه را نمودند و بالنتیجه لایحه از دستور خارج شد .

مذاکرات بعد از دستور :

آقای ثقةالاسلامی : بنده تعجب میکنم که چرا آقایان موافقت نکردند قبل از دستور صحبت شود اینکه گفتند صحبتهای قبل ازدستور فایده ندارد خیلی اثر دارد زیرا مردم بوضع مملکت پی میبرند سپس شرحی راجع بآذربایجان و عدم توجه دولت در عرض ۲۰ سال گذشته ایراد کرده گفتند تبریز امروز دهکده خرابه ای بیش نیست شاعر گفته است :

هر که آمد عمارتی نو ساخت
رفت و منزل بدیگری پرداخت

در آذربایجان میگویند :

هر که آمد بجیب خود پرداخت
رفت تهران عمارتی نو ساخت

بعدا شرحی درخصوص نبودن کالای انحصاری و عدم صدور خشکبار و کمکهای متنفذین و خرابی بیمارستانها و کشت و زرع توتون ایراد کردند در خاتمه گفتند من اینها را میگویم تا تبریزیها بدانند که بسمع مجلس رسید ولی امید وار نیستم که کاری انجام بگیرد

آقای فولادوند ـ قسمت اول عرایض من در خصوص آئین نامه دکتر میلسپو راجع بگرفتن مازاد غله از رعایا است که اسباب نگرانی رعایا را فراهم نموده است (صحیح است)

سابقا رعایا دچار مامور نظام وظیفه و غیره بودند حالا گرفتار این مامورین شده اند این مامورین باماهی ۳۰ - ۲۵ تومان ودرعرض چندماه میخواهند آتیه خود را تامین بنمایند اگر دولت احتیاج بگندم دارد گندم اضافی آنها را خریده و درعوض قند ، قماش وچای ومایحتاج آنهارا بآنها بپردازد نه آنکه کاری کند که عرصه باین دو ملیون رعیت تنگ شده از کشت و زرع دست برداشته و بکارهای دیگر در کارخانه و غیره بپردازند . پس خطابه ای خوانده و پیشنهاد کردند که نان شهری باید در انجمنی که از روساء و اعضاء عالیرتبه شهر و انجمن شهرداری تشکیل میشود تامین شده و مازاد گندم را از مالک و رعیت دریافت دارند

راجع بیهداری نیز توضیح دادند که بروجرد و توابع که درحدود ۴۰۰ هزار جمعیت دارد ابدا دارای بهداری و بیمارستان نیست بایداین اطبائی که باپول ملت دراروپا تحصیل کرده انداز مرکز بخارج فرستاد تا بدرد مردم برسند در خاتمه گفتند بنده طرحی در اینخصوص دارم تقدیم مجلس میکنم و نیز درباره بیچارگی ورثه داور گفتند که دولت باید کمک بیشتری نماید . در پایان راجع بانتخابات درجز گفتند که آقای دری اعتبارنامه شان رد شده درجز شروع شود .

آقای دکتر عبده ـ در این چند روزه اخیر در روزنامه ها راجع بیادداشتی که ازطرف دولت امریکا بوسیله سفارت امریکا در تهران بوزارت امور خارجه داده شده است صحبت میشود

« آقای دکتر طاهری ـ قرار شد در این موضوع صحبتی نشود » بنده دراین باب تعهدی نکرده ام واینقدرهم صلاحیت دارم که راجع باین موضوع که در حاکمیت کشور موثر است صحبت کنم و از طریق مصلحت هم خارج نشوم .

ما از همه چیز میترسیم و منشاء این ترس هم غالبا وهم است همانطوریکه آقای دکتر کشاورز یکروز گفتند وقتی در این کشور بردن لفظ کارگر جرم تلقی میشد ولی امروز اینطور نیست و ما نبایستی واهمه ای داشته باشیم . دوستان ما حرف حسابی را میشنوند و قضاوت میکنند .

بعضی از روزنامه ها متن یادداشت را در دست نداشتند و بهمین جهت روی چه سیاست آنرا تهدیدآمیز تلقی کرده اند بنده قبل از هر چیز خواستم عرض کنم که اولا این یادداشت نبوده و نامه دوستانه ای بود که صرفنظر بانتقاداتی که از طرف مجلس و مطبوعات شده است بوزارت امور خارجه فرستاده شده است و هیچگونه عبارت تهدید آمیزی هم نداشته است بنده هم حتی قبل ازاینکه از مضمون این نامه مطلع شوم یقین داشتم که با سوابقی که دولت آمریکا در آزادیخواهی و احترام حقوق افراد ملل دارد بهیچوجه حاضر نخواهد شد در امر استخدام مستشاران آمریکائی در ایران که کاملا از امور داخلی است و مربوط بحق حاکمیت این کشور است دخالت نماید « گفته شد دخالتی نکرده اند »

بنده هم عرض نکردم که دخالتی مستقیم کرده اند آقایان ترس نداشته باشید از کلمات ترسیداین جنگ خانمان سوز که برعلیه فاشیسم و دیکتاتوری جریان دارد برای تثبیت آزادی افراد ملل است شما عقایدتان را صاف و پوست کنده بگوئید حتم داشته باشید که شما را بچوب نمیبندند

بنده هم حالا معتقدم که این نامه صرفا جنبه دوستانه داشته است ولی این امر مانع از آن نیست که از نظر اصول و حقوق بین الملل بنده نسبت بفرستادن چنین نامه ای اشکال داشته باشم عقیده من اینست که مضمون این نامه هر چه میخواهد باشد چون مربوط به استخدام یکعده مستخدمین آمریکائیست که فعلا در خدمت دولت ایرانند فرستادنش با حقوق بین الملل تطبیق نمی کنند (صحیح است) اگر مطبوعات و یا نمایندگان مجلس نسبت به بعضی از مستخدمین دولت ایران که تبعه دولت آمریکاهستند انتقاداتی کرده اند این امر بدولت آمریکا از نظر اصول حق نمیدهد که از دولت ایران گله بارنجش بکند « صحیح است » زیرا این امر کاملا مربوط به مسائل داخلی کشور است بنده هم مثل همه همکاران محترم علاقمندم که بادولت آمریکا باید مناسبات حسنه داشته باشیم و دیشب هم که در روزنامه خواندم راجع بامور بازرگانی بین دولت امریکا و دولت ایران درواشنگتن قرار دادی بسته شده است خوشوقت شدم . اساس مطلب اینست ما اگر آمدیم و بوسیله دولت آمریکا چند نفر مستشار برای اداره امور مالی کشور خواستیم صرفا تقاضای مساعدتی کرده ایم و اگر یک روزی تشخیص دادیم که ادامه خدمت آنها بصلاح اقتصاد کشور نیست و یا اختیارات آنها خیلی زیاد است و مصلحت اقتضا میکند که اختیارات آنهارا محدود کنیم تصور نمیکنم که دولت امریکا بخود حق بدهد که چرا طبق مصلحت کشور تصمیم گرفته ایم .

مثل اینکه دولت امریکا که پرچم دار آزادیست این معنی را در نامه خود متذکر شده و گفته است که هیچگونه فشاری درادامه خدمت مستخدمین امریکائی در ایران ندارد منتهی حرف ما اینست که اصولا این مسئله مربوط بامور داخلی کشور است و نباید موضوع نامه گله آمیز واقع شود .

ما آمدیم روی حسن نیت طبق قانون آبان ۲۱ اختیارات مالی بآقای دکتر میلسپو دادیم بعدا هم بتاریخ ۱۳ اردیبهشت ۲۲ آمدیم زمام امور اقتصادی بآقای دکتر میلسپو واگذار کردیم بنده وارد این بحث نمیشوم که این اختیارات مطابق قانون اساسی ما و یا اصول بوده یا خیر بنده نمیخواهم عرض کنم که اصولا دادن چنین اختیاری بیکنفر خارجی بر خلاف مصالح کشور است ولی هر چه بود این اختیارات رادادیم که در اثر اقدامات عاقلانه ایشان این هرج و مرج اقتصادی خاتمه پیدا کند و اوضاع عمومی اقتصاد این مردم بینوا بهبودی یابد ما روی حسن نیت اینکار را کردیم ولی فراموش کردیم که استعداد مزاجی یک فرد بخصوص درسن کهولت تاچه اندازه است نتیجه این اختیارات بطور فهرست اینست :

۱ ـ ازسهمیه کیسهٔ تدارکات خاور میانه استفاده نشد و این عدم استفاده موجب شده که بگویند شما ذخائر زیادی دارید و احتیاجی بآن ندارید .

امسال هم مطابق اطلاعاتی که دارم بیش از صدی هشت از سهمیهٔ تا کنون که بیش از شش ماه ازسال میلادی میگذرد استفاده نشده است « آقای افشار صادقی این راهم تجار خارجی استفاده کرده اند » از طرفی بطوریکه آئین نامه جمع آوری غله که ملازمه بانیستی و نابودی دهاقین دارد و همچنین عدم پرداخت پول پنبه زارعین بی ترتیبی در امر بار بری نتایج خطرناک اختیارات دکتر میلسپو است که اقتصاد این مملکت را تهدید میکند در هر حال با این نتایجی که تا کنون ازطرز عمل دکتر میلسپو گرفته شده دولت تحت تاثیر افکار عمومی که مظهر آن مطبوعات و عقاید نمایندگان مجلس است دولتی که در مقابل ملت یعنی نمایندگان آن و مجلس مسئول است تشخیص داده که باید بار دکتر میلسپو را سبک کرده و تصمیم گرفته که سر و صورتی باین کار بدهد .

این حق دولت است و مربوط بامور داخلی کشور ماست ما یکروزی تقاضای مساعدتی ازدولت امریکا کردیم این تقاضای مساعدت ما حقی برای کسی ایجاد نمیکند هر کس که بنفع او مساعدت تقاضا شده است ممکنست یکروزی از تمام یاقسمتی از این مساعدت صرفنظر کند و مساعدت کننده حق گله نخواهد داشت ما که نخواستیم امتیازی بکسی بدهیم تاامروز حق گله از ما داشته باشند بنده یقین دارم که دولت امریکا که جوانان خود را در اقصا نقاط دنیا برای ایجاد برادری و برابری و بر افراشتن پرچم آزادی میفرستد بهیچوجه بطور مستقیم یا غیر مستقیم در صدد نخواهد بود که بشئون و حاکمیت ما لطمه ای وارد نماید « صحیح است » تنها بعضی از مستشاران امریکائی که خیلی خودخواه تشریف دارند چون میبینند بعداز مدتی نه تنها هنوز کاری برای اقتصاد این مملکت نشده بلکه روز بروز اوضاع ما بدتر از پیش میشود برای برائت خود ذهن مقامات سیاسی دولت امریکا را مشوب کرده اند و بر خلاف واقع گفته اند که در کار آنها کارشکنی میشود و از آنها تقویت نمیشود مگر روز اول کسی ما را مجبور کرده که اختیارات اقتصادی کشور را باو بدهیم ؟

روز اول این اختیارات را دادیم ازروی رضا و رغبت حالا که می بینیم بعضی از آنها نمیتوانند موفقیتی پیدا کنند در صدد تحدید اختیارات آنها هستیم آنوقت بعضی از این آقایان که درعین حال که تابع دولت امریکا هستند مستخدم ایرانند بدولت امریکا برای تثبیت موقعیت خود متوسل میشوند . بنظر بنده این تشبث و توسل از طرف یک مستخدم دولت ایران چه ایرانی باشد چه خارجی بدولت بیگانه برخلاف اصول و بر خلاف اخلاق است . بالاخره این آقایان از جهت امور استخدامی تابع مقررات دولت ایران هستند و نباید باتوسل و تشبث مقامات سیاسی دولت امریکا را در این کار مداخله دهند بنده عقیده مندم کسانی را که توسل و متشبث بمقامات بیگانه شده اند باید طرد کنیم « صحیح است » اینها دیگر مورد اعتماد ملت ایران نیستند این عرایض را که بنده میکنم خدا را شهادت میطلبم اولا از نظر این است که مثل سایر همکاران محترم میل دارم وظایف نمایندگی ملت را کاملا انجام دهم و میل دارم یک ایرانی وطن پرست باشم و بلوازم وطن پرستی عمل کنم « صحیح است » هر چیزی برای یکفرد وطن پرست قابل تحمل است مگر آنچه که بشئون وحیثیت واستقلال و حاکمیت ما لطمه میزند « صحیح است » مطلب دیگری که لازم بود بعرض برسانم این است که گفته میشود این انتقادات بیشتر بتحریک عوامل سرمایه دار کشوراست که نمیخواهند مالیات بر درآمد بدهند بنده بشهادت خود آقای دکتر میلسپو واعضای محترم کمیسیون دارائی که در این مجلس حضوردارند باوجود اشکالاتی که در قانون مالیات بر درآمد داشته اند سعی میکردم آئین نامه مالیات بر درآمد هرچه زودتر بگذرد و حتی روز آخر که بحث این بود که آیا این قانون جدید نسبت بدر آمد سال بیست ودو جاری است یا نه بنده ضمن نطقی که نیمساعت طول کشید اثبات کردم که این اصل باید نسبت بدر آمد های سال ۲۲ اجرا شود و خود آقای دکتر میلسپو برای این کمک و مساعدتی که کردم ازبنده تشکر نمودند بنا بر این بنده طرفدار طبقه سرمایه دار کشور نیستم و معتقدم که این طبقه بنفع کشور و مخصوصا بنفع خودشان باید بیش از پیش فدا کاری کنند تا این اختلاف فاحشی که بین طبقه سرمایه دار وطبقه متوسط وسوم و کار گر و دهقان پیش آمده از بین برود .

این عرایض بنده برای حفظ اصول است اصول باید بین کلیهٔ دول اعم از قوی و ضعیف حفظ شود همانطوری که در منشور اتلانتیک روسای معظم دول متفق ما گفته اند « صحیح است » فراموش نمی کنم در موقع طرح قرارداد ۱۹۱۹ همچنین در کنفرانس صلح ۱۹۱۹ که نمایندگان مارا نمیپذیرفتند دولت امریکا از ما پشتیبانی کرده رسما اعلام نمود که سعادت و استقلال ایران را تقویت مینماید . این معنیها برای هر ایرانی وطن پرست فراموش نشدنی است . در همان قرارداد ماده‌ای راجع بتحمیل مستشاران خارجی بود یکی از جهاتی که دولت امریکا را وادار بصدور بیانیه نموده همین ماده بود زیرا تحمیل مستشار خارجی برخلاف اصول حاکمیت ملی است مادر عین حال که باستخدام مستشاران امریکائی علاقمندیم و وجود آنها را از جهات متعدد برای این کشور مفید میدانیم از هرگونه تحمیل مستقیم و غیر مستقیم مستشار خارجی ابا داریم و باور نمیکنیم که نه امروز نه بعد ها دولت آزاد منش امریکا کاری بکند که باصل حاکمیت استقلال ما بدون اینکه آنها توجهی داشته باشند لطمه ای وارد شود وحقیقتا جای بسی تاسف است که بعضی از مستخدمین خودخواه دولت ایران که تبعیت دولت امریکا رادارند برای تامین غریزه خود خواهی خود مطالب را طور دیگری وانمود کرده اند مثل اینکه در نامه‌ای که فرستاده شده صحبت ازمیسیون امریکائی است اینطور تصور شده که ما در اساس مستخدمین امریکائی درایران حرف داریم و حال آنکه اینطور نیست اشکالات ما راجع بشخص دکتر میلسپو است و آنهم تا کنون نظر به اکثریتی این نبود که تمام اختیارات ایشان را بگیرد بنده معتقدم که عمدا آبرا گل آلود کرده اند تا ماهی بگیرند و این قبیل اشخاص که روابط بین دول را مشوب میکنند قابل توبیخ و مجازاتند مثل اینکه بعد ازجنگ بین الملل بمنظور تامین حسن تفاهم بین ملل این اصل دراغلب کشورها بشکل قانون درآمد و بموجب آن کسانی را که بطور مستقیم یا غیر مستقیم روابط بین دول را آشوب میکنند مجازات مینمایند .

درقوانین جزائی ماده‌ای هست درهرحال این مسئله بنظر بنده از نظر دولت امریکا قابل توجه است و دولت امریکا شایسته است کسانی را که موجبات این سوء تفاهم را بین دولت ایران و دولت امریکا فراهم میکنند مورد توبیخ و مجازات قرار دهد بنده بعرایضم خاتمه میدهم و نتیجه میگیرم : اولا خواستم افکار عمومی را روشن کنم که نامهٔ وزارت خارجه آمریکا بایران هیچگونه جنبهٔ تهدیدآمیزی نداشته و کاملا دوستانه منتهی گله آمیز بوده است تابدینوسیله بحسن روابط بین آمریکا وایران کمک کرده باشم ثانیا این نکته را برای روشن شدن ذهن محافل داخلی وخارجی عرض کرده باشم که ملت ایران در عین حال که بحسن مناسبات خود با متفقین علاقمند است توقع ندارد که بطور مستقیم یا غیر مستقیم نسبت بحق حاکمیت او خدشه ای وارد شود ملت ایران اگر دید که حق حاکمیتش مورد تهدید است آنوقت دیگر همه چیز وحتی احساسات وعواطفی را که دارد فراموش میکند « صحیح است » آقای رئیس ـ چهارده نفر دیگر از آقایان اجازه نطق خواسته اند . جواب سئوالاتی هم که آقایان از دولت کرده اند حاضر است ولی چون پیشنهاد ختم جلسه شده است جلسه را ختم مینمائیم جلسه آینده روز یکشنبه خواهد شد

بیولوژی و فلسفهٔ زندگی

محمود نوائی

ـ ۶ ـ

بخش نخست

آیا ویتالیسم بر پایه علمی متکی است؟

آیا ماده زنده باماده خام اختلاف اساسی دارد ؟

(سازمان سلولی وساده ترین صورت موجود زنده)

این موضوع نباید موجب شگفتی بشود که یکی از فلاسفهٔ و علماء در کتاب خود که برضد (دوهرینگ) نوشته است تصور میکند که سنتز آلبومین اجازه خواهد داد که سلول زنده را مصنوعا در لابراتوار بسازند این دانشمند در کتاب نامبرده مینویسد :

«زندگی طرز زیست مواد بیاض البیضی است و این نوع زیست عبارت از این است که این مواد دائما عناصر شیمیائی خود را تجدید میکنند » و در جای دیگر ازهمان کتاب میگوید :

(هر کجا که بزندگی برمیخوریم میبینیم که با یک جسم سفیده ای بستگی دارد و هر کجا بجسم سفیده ای که در حال تجزیه باشد تصادف کنیم بدون استثناء فنومن های حیاتی را ملاحظه خواهیم کرد .»

در آن زمان علمای شیمی و بیولوژی اینطور فکر میکردند ولی این عقیده امروز ارزش خود را از دست داده است ما یقین داریم که اگر روزی سنتز آلبومین عملی شود خاصیت زندگی این جسم باسایر ترکیبات شیمیائی اختلافی نخواهد داشت مادهٔ زنده ترکیب درهم و با نسبتهای دقیق و مخصوصی است از همین مواد سفیده ای چربیها ، قندها ، آب ، املاح معدنی مختلف و خیلی چیزهای دیگر

آیا میتوان برای زندگی تعریفی قائل شد ؟ فیزیولوژیست معروف فرانسوی معتقد بود که زندگی را نمیتوان تعریف کرد بعضی از ویتالیست آنرا بصورت مبهمی بیان میکردند : « مجموعه اعمالی که در برابر مرگ ایستادگی میکنند »

این تعریف غیر کافی است زیرا خود مرگ را تازه باید دید که چیست دانشمندی که در بالا باو اشاره کردیم بهترین تعریف را برای زندگی کرده است که با آخرین تعاریف بهترین علمای بیولوژی جدید مطابقت میکند :

« موجود زنده در هرلحظه خودش هست و خودش نیست درهرلحظه سلولهای بدنش میمیرند وسلولهای دیگری جای آنها را میگیرند همیشه و بعد از زمانی کم وبیش طولانی ماده این بدن بکلی تجدید شده است بقسمی که هر موجود زنده دائما خودش است ومعذلک دیگری است »

این تعریف کاملا بااصولی که مادرمقدمه این کتاب بآن اشاره کردیم موافق است یعنی زندگی را نتیجه یک تناقض میداند تضادی که بین همانی موجود زنده و تکامل دائمی آن وجود دارد در عمل بصورت تبادل دائمی ماده و انرژی بین موجود زنده و محیط خارجی و در عین حال بشکل تغییرات فیزیکی و شیمیائی که دائما در درون بدن انجام میپابند تظاهر میکند مطالعات دقیق و تجربیات عمیقی که در این چند سال اخیردر شیمی بیولوژیک و بیوفیزیک بعمل آمده اند ثابت کرده اند که این تغییرات همان تغییرات شیمیائی وفیزیکی ماده خام بوده واز همان قوانین پیروی میکنند کار بجائی رسیده است که اسپیریتوالیست های خیلی متعصب هم نمیتوانند آنرا انکار کنند

مثلا سرتیلاژ کشیش فرانسوی اینطور اقرار میکند : (بکار بردن طرق تجربی در مورد موجودات زنده موفقیت بزرگی نصیب ما کرده است این طریقه با وسائل عملی خود ثابت میکند که نیرو های فیزیکو شیمیائی تنها عامل موثر ومحرك زندگی هستند) ومعذلك خودسرتیلاژ آبنیست است

خلاصه خبرهای جهان «آژانس پرس»

آرتش سرخ یزودی در رومانی حمله بزرك شروع خواهد کرد ــ آلمانهادریاسی نیروتمرکز داده‌اند ارتش هشتم بحومه فرسینون رسیده است ــ متفقین پاریس و استابروك را بمباران کردند ــ گشایش جبهه دوم نزدیك است ــ ادهالیفاکس سیاست پس از جنك را توضیح میکند ــ سرلشگران بلغارستان فرار میکنند ــ وزیر خارجه هلند جواب چرچیل را داده است

نبرد در شوروی

مسکو ــ نیروهای شوروی که چندین روز مشغول پیکار معلی بودند یك قله‌مهم واقع‌درجنوب خاوری ویتبسك دل آلمانیها درجبهه مرکزی را تصرف کرده اند و با وجود حملات متقابله آلمانیها موضع متصرفی را از دست نداده اند .

مسکو ــ احتمال میرود در ظرف بیست و چهار ساعت آینده در منطقه شمال یاسی عملیات مهمی بوقوع پیوندد .

در حدقت بموجب اطلاعاتی که در دست میباشد فرماندهی آلمان در این ناحیه مشغول تمرکز نیروهای فوق العاده گردیده ومسکن است پیکارهای اخیر مقدمه یك عملیات عمده درجبهه جنوب تلقی گردد

از انتخاب ناحیه یاسی برای نفوذن عملیات مهم تابستان و همچنین از جریان عملیات مختصر در ناحیه تیراسپول بخوبی اشکار میگردد که فرماندهی آلمان از احتمال وقوع حمله شوروی‌دربین زوایای قسمت سفلای جبهه جنوب‌هراسان میباشد در حقیقت با وقوع چنین حمله‌ای ارتشهای شوروی که در جبهه دوم جبهه سوم او گرائی مشغول عملیات هستند میتوانند بطرف‌شکاف کالا تز پیش رفته بحوزه های نفت پلوئیستی و بخاوست نزدیك شوند نکته قابل‌توجه اینست که دشمن از مشارکت نیروهای رومانی در این پیکارها بهیچوجه ذکری نکرده است.

در ایتالیا

لندن ــ درنتیجه سه میل پیشرفت نیروهای انگلیسی درامتداد کرانه ها اینك ارتش پنجم در تمام جبهه جنوب رم که وسعت آن بالغ بر بیست و شش میل میباشد با نیرو هـای دفاعی اصلی و عمده آلمانی ها تماس حاصل کرده است .

نیروهای متفقین پس از عبور از رود خانه ولتا در میان صحرا های ریگزاری که آلمانیها مین گذاری کرده اند بمنظور تصرف لامریکانو و آریشا که در سه میلی کرانه دریا و در شانزده میلی شهر رم واقعشده اند مشغول‌پیشرفت میباشند.

اکنون متفقین در جنوب (پکارلا نوئوا) مواضعی به تصرف در آورده اند .

ارتش هشتم بحومه فرسینون رسیدند فرسینون در محل تقاطع راههائی است که راه نمره ۶ را تقاطع مینماید .

پیکار در هوا

لندن‌ـ دیروز نیروی‌هوائی متفقین در بین روان و پاریس پلهای‌رودخانه سن را بمباران کرده‌و همچنین بر ایستگاه های راه آهن هام و استاروك و شورت و سوس‌وفرودگاه لوگروی و هدفهای لشگری واقع در منطقه نفت پلوئستی‌حمله بردند.

برای جبهه دوم

لیزبن ــ شایعات راجع بگشایش جبهه دوم به اندازه ئی در لیزبن قوت گرفته که‌دیروز بامداد در روزنامه ها دراین باب‌مقالات‌اساسی‌مخصوصی انتشار داده بودند .

در بلغارستان

استانبول ـ هفت نفر از افسران بلغارستان که چند نفر از آنان سرلشگرمیباشند امروز بخاك ترکیه واردشدند .

هنگامیکه آنها ازمرز بلغارستان وترکیه‌می گذشتند از طرف بلغارها ها هدف شلیك قرار گرفته اند و یکی از آن سرلشگران سخت زخمی شده این افسران اظهار داشته اند که مایل هستند دوشادوش نیروی شوروی نبرد نمایند .

نطق وزیر خارجه هلند

لندن ـ وان کلی فنس وزیرامورخارجه هلندامروز در لندن سخنرانی نمود‌این سخنرانی نخستین اظهارات نماینده یکی‌ازدولتهای کوچك درپاسخ نخست وزیر انگلستان‌راجع بتشکیل‌یك انجمن‌جهانی که‌درحقیقت‌انجمن‌نظارت خواهد بود و در آن‌انجمن نماینده ٤ یا ٥دولت‌بسیار بزرك‌جهان‌شرکت‌خواهدداشت میباشد.

همچنین سخنرانی وزیر امور خارجه هلند پاسخی است به اظهارات کردل هول وزیر امور خارجه امریکا مبنی بر اینکه دولت امریکاحاضراست در باره مسئله ایجاد سازمانی که مامور امنیت بین اللملی باشد بررسی نماید

وان کلی فنس گفت که تصور نمیرود مساعی دول بمنظور اینکه‌امور جهان پس از جنك تحت نظارت خاص دولتهای امریکا و انگلیس و روسیه و چین وشاید فرانسه قرار گیرد به نتیجه منتهی گردد .

نامبرده اضافه کرد که دولتهای کوچك تصمیم گرفته اند که‌درامور جهان پس از جنك کمك موثری بنمایند و نفوس ملت های کوچك بچندین ملیون تن بالغ میگردد .

وزیر امور خارجه هلند سخنرانی خود را ادامه داده و اضافه کرد که هرچند خیلی زود است که عقیده خویش را در باره جزئیات یك نقشه ای که هنوز انشا نشده است ابراز دارد ولی باره ای ملاحظات یافت می شود که برای دولتهای کوچك اهمیت حیاتی دارد .

گوناگون

در آغاز ماه جاری مذاکرات کمیته نفت با نمایندگان دولت انگلستان درباره مسائل نفت خواهد شد ازطرف دیگر اظهار میشود که میزان وام از ۲۱۰ میلیارد دولار به ۲۶۰ میلیارد دولار افزایش یافته است .

•••

لندن ـ دولت انگلستان انتظار دارد که لرد هلیفکس گزارش کامل‌مذاکرات‌دیروزخویش را با وزیر امورخارجه‌امریکا بدهد . درضمن این مذاکرات وزیر امور خارجه امریکا پیشنهاد کرده است که هر چه زود تر انجمنی بمنظور استقرار امنیت پس از جنك در واشنگتن تشکیل گردد

اخبار کشور

اسب دوانی در جلالیه ــ مذاکره در اطراف پاسخ دولت بنامه سفارت آمریکا ــ تشکیل کنفرانس امور مالی ایران وامریکا ــ پیمان بازرگانی ایران‌وامریکا ــ کشف ترنج ــ تشکر رئیس انجمن شیرو خورشید سرخ ایران از ملل اتحاد جماهیر شوروی ــ مسابقه در امجدیه ــ سخنرانی در رادیو

پیمان بازرگانی ایران و امریکا

پیمان بازرگانی بین دولت ایران و کشورهای متحد امریکا که مشتمل بر ۱۵ ماده و دوجدول ودو مراسله‌ضمیمه می باشد در تاریخ ۱۸فروردین۱۳۲۲ در واشنگتن امضاء شد و درتاریخ۳۱ اردی بهشت ۱۳۲۲ بتصویب مجلس شورای ملی رسید بطوریکه قبلا اطلاع دادیم نسخه های مصوب آن از تاریخ ۸ خرداد ۱۳۲۳ درواشنگتن بین‌وزیر مختار ایران ووزیر امورخارجه کشور های متحد امریکا مبادله شده و صورت مجلس مربوط امضا گردید .

پیمان مزبور طبق ماده۱٤سی‌روز پس از تاریخ‌مبادله بموقع‌اجرا گذارده خواهد شد .

کشف برنجهائی که ازانبار برنج ربوده شده

هفته پیش مامورین انبار برنج‌در ضمن رسیدگی بحواله‌ای که‌برای گرفتن برنج بانبار رسیده بود نسبت بصحت آن مشکوك میشوند وبکلیه حواله‌هائی که در ظرف‌هفته های‌اخیر بانبار رسیده رسیدگی میکنند در نتیجه معلوم میشود ۷ فقره حواله مجعول که بظاهر همه خصوصیات حواله های عادی را داشته در ضمن حواله هاموجوداست که باستناد آن ۲۷۷ کیسه برنج بوزن ۲۷ تن از انبار خارج شده است قضیه تعقیب‌و قسمتی ازبرنج های مسروقه را درانبار بنگاه اطمینان نزدیت باغ فردوس و قسمتی را در سرای سلیمانخانی انتهای بازار آهنگرها کشف میکنند اکنون کلیه برنجهائی که با حواله مجعول بنام ادارات دولتی از انبارخارج شده کشف گردیده‌وبرونده‌کار برای تعقیب‌ومجازات متکبین که همه از اشخاص بازاری و دلالهای برنج میباشند در دست تکمیل است .

توقیف

روزنامهای مرد امروز ، نوروز ایران وافکار ایران ازطرف‌فرمانداری نظامی توقیف شده اند .

تشکر رئیس شیر و خورشید سرخ

آقای اسمیل مرزبان‌رئیس‌جمعیت شیر وخورشید سرخ ایران مطابق تلگرافی که بپیشت مرکزی مخابره نموده اند بنام جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران از مساعدت و همراهی و حسن نظر های همسایه دوست و متفق ایران ملل اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که نسبت بواقعه گرگان ابراز همدردی نموده و مینمایند و هم چنین نسبت بسفاوت جوانمردانه‌مارشال استالین در این پیش آمد مراتب تشکر و امتنان خودرا اعلام داشته اند

رفع اختلاف و تقدیر

روز ۳ر۳ر۲۳ برای رسیدگی باختلاف خوار بار در یافتی کارگران گونی بافی شاهی طبق شکایت‌کارگران رئیس دادگاه و آقایان امیر خیزی و ضیاء الموتی بمحل کارخانه حاضر و با جلب موافقت آقای مهندس‌عابدی‌رئیس کارخانه‌وآقای مسرو‌یان‌رئیس‌حسابداری قرار شد سه ماه خوار بار عقب افتاده کارگران را بپردازند .

حسن نظرآقای‌مهندس‌عابدی‌نسبت بکارگران کارخانه گونی بافی قابل تقدیر است .

۲ ــ با وجود عدم انتظامیکه در کارخانه پارچه بافی شاهی حکمفرماست رئیس کارخانه‌هم بعلت غیر معلومی‌مدتی است درکارخانه حاضر نمیشود

مخبر رهبر

اشغال‌دبستان منوچهری‌دامغان

طبق گزارشهای رسیده هنوز هم دبستان منوچهری که محل تحصیل ۲۵۰ کودك است تحت اشغال پنج شش نفر گدا پیشه میباشد ما از اقدامات دولت برای رفع این تراجم بی اطلاعیم در هرصورت نتیجه آنست که این چندنفر در آن دبستان تا کنون استقرار پیدا کرده اند لازم است هرچه زود تر باین عمل ننگین اشغالگران خاتمه داده‌شود و فرهنك کشور را ازاین تجاوزات که نتیجه توطئه مشتی خائن است مصون داشت .

مسابقه در امجدیه

امروز ساعت پنج بعد از ظهر مسابقهٔ بین تیم شوروی و اسپورت با اجازهٔ انجمن ملی تربیت بدنی درزمین امجدیه صورت خواهد گرفت قیمت بلیط های ورودی ۵۰ و ۳۰ و ۱۰ ریال‌است

آخرین دورهٔ اسب دوانی در حضور اعلیحضرت شاه

سه ساعت و نیم بعدازظهرامروز آخرین دورهٔ اسب دوانی بهار در حضور شاه و ملکه در اسپریس جلالیه آغاز خواهدشد .

در این روز پنج دوره مسابقه که یکی از آنهابرای تفریح‌تماشاچیان اختصاص‌به «خردوانی» داردبشرح‌زیر انجام خواهد شد :

دورهٔ اول و دوم در مسافت ۱۸۰۰ یکی بشرکت کره های ابلغی اداره اصلاح نژاد و یکی مخصوص اسب های کوچك .

دورهٔ سوم در مسافت ۲۵۰۰متر برای اسب‌های بزرك

دورهٔ چهارم مخصوص خر دوانی در مسافت ۸۰۰ متری

دورهٔ آخر که بزرگترین دورهٔ های اسب دوانی بهار از حیث مسافت و مقدار جایزه‌است‌در مسافت چهارهزار متری میباشد .

جمع کل جوائزی که دراین روز پرداخت میشود بالغ بر ٤۵هزار ریال میباشد .

ورود باسپریس جلالیه و شرکت در شرط بندی و تماشای اسب دوانی برای عموم آزاد است .

مذاکره در اطراف پاسخ‌دولت به نامه سفارت آمریکا

آقایان نمایندگان فراکسیون ها و منفردین که‌از طرف‌آقای‌نخست‌وزیر برای مشورت‌در کارمستشاران‌امریکائی دعوت‌شده بودند ساعت‌شش عصردیروز در کاخ وزارت امور خارجه حضور یافتند و کمیسیونی با حضورآقای‌نخست وزیر تشکیل گردید و نامه ای که از سفارت امریکا بوزارت خارجه رسیده بود خوانده شد و پاسخی که دولت‌در جواب‌نامه‌مزبور داده است ، مورد‌شور قرار گرفت و در کلیات مسائل‌مربوط بمستشاران آمریکائی مذاکره‌شدوقرار گردید دولت مطالعات خود را تکمیل نماید و باستحضار مجلس شورای ملی برساند .

تشکیل کنفرانس امورپولی

تا بکماه دیگر کنفرانسی مربوط بامور پولی برای مذاکره در اطراف تنظیم پول و مبادلات اروزی‌پس‌ازجنك از نمایندگان دول متفق در کشورهای متحده امریکا تشکیل خواهد شد و از دولت ایران نیز تقاضا شده است نماینده ای باین کنفرانس اعزام دارد .

نامه‌های رسیده

همت عالی کارگری

چند روز قبل‌درکارخانه پارچه بافی شاهی یکی‌ازکارگران موردتوجه اولیا کارخانه واقع‌شد رئیس‌کارخانه بکارگر مزبور گفت میخواهم صد متر پارچه بتو بدهم کارگر در جواب‌گفت آقای رئیس علاج طمعی بکنید قیمت صد متر پارچه را در چند روز خرج میکنم واز مبارزه دائمی خود باز میمانم آن چند روز خوشی را با یك عمر نا راحتی و خفت برابر نمیکنم از گرفتن پارچه خودداری کرد در حالیکه این کارگر زندگی عالی ندارد قیمت صد متر پارچه در اساس زندگی او بسیار موثر بود و بااو میتوانست مختصری‌ازاحتیاجاتش را مرتفع نماید ولی‌علو طبع و تشخیص مبارزه وعدفیکه دارد با کمال‌بی‌اعتنائی از قبول آن هـدیه مولد فساد خود داری کرد .

خود داری کرد برای اینکه با چهره گشاده بتواند دوش بدوش رفقای صمیمی خود با بی عدالتی ها و تفریط اموال ملت که بدست عدهٔ نا لایق و خائن اداره میشود مبارزه کند .

خودداری کردبرای اینکه بتواند برئیس کارخانه اعتراض کند که اسامی یکعده‌راکه بنام کارگرکارخانه دردفتر حضور غیاب مینویسد‌وآخرماهم حقوق بآنهامیپردازد از دفتر حذف‌نماید

این کارگر شرافت مندانسان‌حسین اکبری است

اینها هستندکارگران شرافت مندی که برای هدف خود مبارزه کرده وهیچ چیز نمیتواند آنها را منحرف نماید

پستوالهای کارگران‌جواب‌دهید

تقاضا داریم وسیله‌آن نامه‌ستوان شود چرا :

۱ ــ ابلاغیه شماره ۱۱۵۶ ۱٤۵۰ ــ ۱۰ر۱۲ ر ۲۲ وزارت و ۱۵۹۸۹ ــ ۳ر۱۱ر۲۲ کارگزینی راه که باداره بندر پهلوی‌فرستاده‌شده و صراحتا کمك‌مزایای‌قانونی‌ماکارگران را در سال ۱۳۲۲صدی۸۰ تعیین نموده رئیس حسابداری‌بندرپهلوی‌آقای‌نادری با دارا بودن ابلاغ مزبور از پرداخت آن خودداری و ۶۰ صدم پرداخته اند

۲ ــ چرا طبق ماده ۲ تصویبنامه شماره ۱۵۸۱۱ ــ ۲۸ر۱۰ر۲۰ هیئت وزیران ۵درصدبابت عیال و اولاد به ماکارگران روزمزدماعیانه از اول‌مرداد ۲۲ تا کنون پرداخته نشده است

امیدواریم برای احقاق حقوق‌حقه کارگران تا سلطنتی شهسوار اقـدام موثری فرمایند .

عباس قاری ـ محمدعلی ملك نژاد
محمد علی روستازاده‌ـ بهمن‌دلکشا
مظاهر نوری ـ حسن الیاسی
هدایت پیشگاه‌ـ اسمه‌ل‌حسینی‌رودبرده
احمدطارمیان ـ عباس جمشیدی
ابراهیم‌جراح‌زاده ـ اسدالله‌صولتی
حسن قایقران ـ علی گوزلی

باکار گر چگونه‌رفتار می‌کنند

مشاهدات یك مسافر در ایستگاه شیرگاه

« قطار متوقف شد در این موقع مردی با قیافه‌ای گرفته و حالتی‌عصبانی واردشد و نزدمن نشست‌چندان‌کوچکی هم در دست داشت بعد از دو دقیقه پاسبانی آمد و باو گفت با رئیس‌شما را میخواهدجواب داد من با رئیس‌کاری ندارم دو ماه است‌مرا سر گردان کرده باز هم میخواهد سر گردان باشم من میروم این پاسبان رفت‌دو سه دقیقه‌بعد چند نفرآمدند و او را از قطار پیاده کردند پس از سئوال از این وآن معلوم شد این مردیکی از کارگران کارخانه شیرگاه است و با آنکه حکم استخدامی در دست دارد رئیس کارخانه از پذیرفتن وی‌امتناع میورزد و بااین وز و فردا کردن بایام سر گردانی‌وی‌ادامه میدهد .

در محوطه ایستگاه ۲۰ نفرکارگر دیگر با چوب و تبر مشاهده گردید طوریکه‌یکی از کارکنان ایستگاه‌اظهار میداشت رئیس‌کارخانه اینعده‌رافرستاده بود که‌اگر کار گرمزبور بآسانی‌پیاده‌نشد با چوب و کتك‌مجبورا و برا پیاده کنند همچنین‌میگفت‌روز قبل‌هم بتحریك‌رئیس کارخانه عده ای میخواستند سه‌چهار نفر کارگر حکمی را از کارخانه اخراج و خانه‌شان راتخلیه کنند‌این‌بود‌اقتضائی که درعرض چنددقیقه توقف در ایستگاه شیر گاه از عملیات رئیس کارخانه بر من مشهود گردید واقعاً جای تاسف است که وزارت‌پیشه و هنر نسبت باین امور که با زندگی و حیات یکعده کارگر زحمتکش بستگی دارد عدم علاقه نشان میدهد .

صادق

سیل سمنان

چندی پیش برای‌جلوگیری‌ازهجوم سیل بشهر سمنان با آنکه سیل‌فقط‌یك طرف شهر راتهدیدمیکرد یکنفرمهندس وزارت کشور آمدو نقشه برداری‌هم نمود ولی امروز با آنکه سیل‌تمام‌شهر را میگیرد و در تاریخ ۲۲ر۲ر۲۳ که سیل آمده کلیه شهر را آب فراگرفت و حتی خط آهن که از جنوب شهر می گذرد مورد خطر واقع بوده‌است‌برای جلوگیری از سیل اقدام نمی شود‌تقاضا داریم یکنفر مهندس اعزام‌و باهم‌کاری با مهندسین راه آهن‌سمنان بساختن‌سیل گیری اقدام شود ضمنا چون کارگران‌و اهالی‌بی خانمان استطاعت‌تهیه‌خانه‌برای برای خود ندارند لازم است توجهی بحال آن ها بشود .

کمیتهٔ ایالتی حزب تودهٔ ایران

کمیسیون عرایض ومرخصی

چون مدت‌قانونی کمیسیون عرایض و مرخصی پایان یافته و باید در موقع انتخابات شعب‌از هر شعبه یکنفرانتخاب شود پیش‌از ظهر بروز اعضای مزبور معرفی شده اند .

از شعبه اول‌آقای نجومی از شعبه دوم آقای عدل ازشعبه‌سوم آقای‌مظفر زاده‌از شعبه‌چهارم آقای صادق‌بوشهری از شعبه پنجم حسن اکبر از شعبه ششم آقای مهندس‌فریور‌بعلاوه آقایان‌شریعت زاده ؛ امینی ؛ هاشمی ؛ افشار صادقی ؛ دکتر معظمی ؛ مجدضیائی بترتیب ازهر شعبه یکنفر برای کمیسیون مبتکرات انتخاب گردیده‌اند .

تقسیم سهمیه شکر خرداد

اداره کل بخش‌از روزپیش‌شروع به تقسیم‌شکروچای‌بین کلیه شعب‌فروش نموده و ممکن‌است آگهی توزیع‌شکر و چای روز شنبه تا یکشنبه هفته آتیه منتشر و سپس‌شروع بتقسیم بنمایند از قرار معلوم تقسیم شکر و چای خرداد ماه تهران باته کوپن‌سابق‌داده‌خواهدشد

افزایش بلیط سینما ها

بر حسب تقاضای مدیران سینماها کمیسیونی باحضور آقایان‌علاء شهردار تهران‌فرود ریاست انجمن شهر و غلام حسین ایتهاج مدیر شیلات تشکیل واز قرار معلوم موافقت‌با افزایش نرخ‌سینما ها بعمل نیامده است .

گشایش کتابخانه

از تاریخ دو شنبه ۱۵ خرداد کتابخانه انجمن روابط فرهنگی ایران با اتحاد جماهیر شوروی‌در خانه‌فرهنك واقع درخیابان‌شاه رضا گشایش‌می یابد و هر روز غیر از جمعه ها از ساعت۸ تا ظهر از ٤ تا ۸ بعدازظهردائراست .

کتاب و مجله روزنامه بزبان‌روسی زبانهای خارجی در دسترس مراجعه کنندگان گذارده میشود .

در رادیو

امروز ساعت۱٤ (دو بعد ازظهر)

نمایش‌موزیکال‌رنگین کمان که‌فوق‌العاده جالب توجه میباشد و مهیج ترین صحنه جنك کنونی را نشان میدهد در رادیو نمایش داده خواهد شد .

رهبر

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

ایرج اسکندری

۱۰ جمادی الاخر ۱۳۶۳
۳ ژوئن ۱۹۴۴

تك شماره دو ریال

بهای اشتراك
سالیانه ۴۰۰ ریال
ششماهه ۲۰۰ ریال
سه‌ماهه ۱۰۰ ریال

جای اداره: خیابان ژاله
منزل مرحوم اسکندری

این روز نامه عضو جبهه آزادی است

کارگران . دهقانان . روشن فکران
پیشه وران . برعلیه ارتجاع متحد شوید

برعلیه هرگونه استعمار کشور ایران
مبارزه کنید

احمد قاسمی

جامعه را بشناسید

۲۴ - نظر کلی بقرن ۱۴ و ۱۵

حمایت تجارت و صنعت کشور ها

مقررات انحصاری شهرها از جهات سیاسی برای سنیورها و ازجهات اقتصادی برای کلیه کسانی که مقررات مذکور باعث مزاحمت آنها می شد زیان آور بود .

ازاین جهت مثلا در فلاندر (در شمال غربی بلژیك) شهرهای کوچك از سنیورها تقاضا کردند آنهارا از استبداد شهرهای بزرك رهائی بدهند در اثر حمایتی که از صنایع دهات بعمل آمد در نیمهٔ دوم قرن ۱۴ بعده ای از دهکده‌ها اجازه داده شد که پارچه بافی بپردازند. باین طریق کارگاههای جدید پارچه بافی بوجود آمد که هم از جهات فنی و هم از جهات شرایط کار با کارگاههای سابق فرق داشت، باین معنی که نه تنها پارچه‌های لوکس تهیه میکرد بلکه پارچه های کم بها هم بمیزان میداد و در رویهم رفته آزادی جانشین امتیازات صنعتی گردید. در این دوره گروبراسیون‌ها از بین رفتند و یا در صورتی که باقی ماندند نفوذ در آنها برای افراد آسان شد و این صنعت جدید منظرهٔ صنعت سرمایه‌داری بخود گرفت ، باین معنی که کارگر با کار فرما روبرو میشد و با او پیمان می‌بست و مزد خودش را با او طی می کرد . بالنتیجه صنعت دهات بیش در آمد قدرت سرمایه داری گردید .

تا این زمان پادشاهان و سنیورها از تاجر ها حمایت میکردند واز تجارت از راه اخذ حقوق راهداری بهره میبردند و در مواقع جنك بقطع رابطهٔ تجارتی میپرداختند ولی فعالیت اقتصادی تبعهٔ خودشان را آزاد گذاشته بودند.

ازیك طرف اختیارات سنیورها فقط محدود بقلمرو خودشان بود و از طرف دیگر مقررات مختلف نلمروها باعث میشد که آنها بایکدیگر سازگاری نداشته باشند و نتوانند مقرراتی مطابق مصالح عمومی و علی‌رغم منافع خصوصی وضع بکنند اما بتدریج از اواخر قرن ۱۴ و اوایل قرن ۱۵ دولت ها در صدد بر آمدند که صنعت و تجارت تبعهٔ خودشان را در مقابل صنعت و تجارت خارجی‌ها حفظ کنند و برای این کار شهر ها را سرمشق قراردادند و در حقیقت ، سیاست آنها عبارت از همان سیاست شهرها بود که تا حدود دولت ها بسط داده شد .

تا آن موقع دولت ها هیچ گونه قیدی برای تجارت با خارج قائل نبودند ولی از آن ببعد مانند شهر ها برای خودشان امتیاز ها وانحصارهائی قرار گذاشتند واین امر اولین مرتبه در انگلستان که بیشتر از سایر کشورها دارای وحدت دولت بود بظهور رسید .

۲۵ - قرن ۱۶ - تغییرات بزرك در صنعت و تجارت

پیدا شدن راه هند از جنوب افریقا

جنك های صلیبی بالاخره بفتح مسیحیها تمام نشد باین معنی که فلسطین در دست ترك های مسلمان باقی ماند و قسطنطنیه را هم در سال ۱۴۵۳ فتح کردند .

ترك ها راه تجارتی شمال مدیترانه یعنی راهی را که از شهر ژن (از بندر های ایطالیا) می آمد و از دریای سیاه میگذشت بستند اما چون در سال ۱۵۱۶ مصر را هم فتح کردند (بدست سلطان محمد فاتح) تجارت جنوب مدیترانه دوباره رونق پیدا کرد و راه دریای احمر و اسکندریه دو باره دائر شد .

چون تجارت شمال مدیترانه از رونق افتاد و ایطالیا که شهر مهم تجارتی آن ونیز بود با شرق نزدیك تقریبا قطع رابطه نمود ممالکی که با ونیز و سایر شهرهای مشرق تجارت میکردند در صدد بر آمدند که شاید راه جدیدی غیر از راه قسطنطنیه بسمت هندوستان پیدا کنند. چونکه تجارت عمدهٔ آنها عبارت از فلفل و زنجبیل و سایر ادویهٔ کیمیایی بود که ازهندوستان بدست می آمد .

پرتقالیها باین خیال که مسلمانهای مراکش را از سمت جنوب مورد حمله قرار بدهند و خودشان را بکشورهای مشرق برسانند درنیمه اول قرن ۱۵ ازسواحل غربی افریقا شروع کردند پائین آمدن در اول چون دریا را نمی شناختند پیشرفتشان خیلی کند بود اما کم کم سرعت پیدا کردند بطوری که در سال ۱۴۶۰ به **دماغهٔ آبی** رسیدند ، و چون فهمیدند که در این ناحیه ها هم جمعیت هست و از آنجا ها میتوانند غلام و گرد طلا بدست بیاورند تشویق شدند یکی از دریانورد های آنها در سال ۱۴۸۵ از **دماغهٔ امیدواری** که در راس شبه جزیرهٔ افریقا قرار گرفته گذشت و خبر آورد که سال افریقا پست شمال بالا می آید .

این خبر ، امید موفقیت را زیاد کرد و پرتقالیها بالاخره در سال ۱۴۹۸ موفق شدند هندوستان را که روبروی افریقا واقع شده است از راه جنوب افریقا پیدا کنند .

بزودی همه فهمیدند که راه جدید هندوستان مزیت های زیادی دارد سابقا برای اینکه مال التجاره را بشرق برسانند میبایست از دریای احمر که تنك و صعب العبور بود بگذرند ، مال التجاره را در عدن و جده بکشتیهای دیگر نقل کنند ، منتظر باد های موافق بشوند ، در جاده های زمینی هم حقوق راهداری بدهند ، با کشتیهای سبك از رود نیل بگذرند و در اسکندریه کالا ها را به کشتیهای دیگر بگذارند ، و حال آنکه راه جدید موجب اینهمه زحمات نبود .

بیانیه انجمن فداکار اسلام

در این موقع که عناصر نابالغی درصدد عوام فریبی و تظاهر بحمایت از اسلام بوسیله تغییر لباس و گذاشتن کلاه پوستی بر مشتی مردم ساده لوح بر آمده از هیچگونه دسیسه برای رسیدن بمقصود شوم و خائنانه خودش خود داری نمی نمایند وهمچنین از اختلاف و هرج‌ومرج کشور استفاده نموده از اتفاق و اتحادی که مایه سعادت و عظمت هر کشوری است بوسائل نا-مشروعی جلو گیری مینمایند لذا انجمن فدا کار اسلام که چندیست بمساعدت وهم آهنگی عده کثیری از جوانان و فضلای روشنفکر تشکیل شده لزوما خاطر هم میهنان عزیز و علاقمندان بمذهب مقدس اسلام را مستحضر میدارد که بهیچ وجه فریب این تظاهرات ودسائس عوام فریبانه را که صد در صد بزیان کشور تمام میشود نخورده و تحت تاثیر واقع نشوند بلکه با کمال شهامت و ایستادگی در مقابل این تبلیغات و اقدام خطرناك مبارزه و مقاومت نمایند .

نماینده انجمن فدا کار اسلام ، سید حسام الدین جزائری

پرتقالیها جزیره هرمز را در جنوب ایران در سال ۱۵۰۷ گرفتند و دریای احمر و خلیج فارس را که دو مبداء تجارتی مصر و سوریه بود بخودشان اختصاصی دادند بعدا هم عدن را گرفتند و کشتیهای مصری را مورد حمله قرار دادند .

وقتی که پرتقالیها بر راههای دریائی مسلط شدند با تجار مسلمان بزد و خورد پرداختند و جنگهای آنها در حقیقت « **جنك صلیبی تاجر های فلفل و زنجبیل** » بود .

در این جنك‌ها وحشیگریهای عجیبی بظهور رسید و هر گونه عملی بر علیه مسلمانها جائز شمرده شد **حریق ، قتل عام ، محاصره ، ویران کردن شهر های آباد ، سوزاندن کشتیها با کار کنان آنها ، سر بریدن اسیران و فرستادن دستها و دماغ و گوش و بینی آنهابنزد پادشاهان « بربر » ، این بود عملیات کسانی که خودشان را شوالیه های مسیح اسم گذاشته بودند .**

کشف امریکا

شش سال پیش از اینکه این راه کشف شود یعنی در سال ۱۴۹۲ کریستف کلمب که او هم برای پیدا کردن راه هندوستان در بحر پیمائی بود امریکا را کشف کرد .

این شخص از اهالی بندر (ژن) بود و مطالعه میکرد تا راه هندوستان را از سمت مغرب پیدا کند ، و برای اینکه وسائل این کار را فراهم بیاورد به پرتقال رفت اما در آنجا موفق نشد و به اسپانیا مسافرت کرد . پادشاه اسپانیا با او موافقت نمود و سه کشتی باو داد کلمب بسمت جنوب غربی اسپانیا براه افتاد و در همان سال بجزائر نزدیك امریکا رسید . کلمب چهار مرتبه دیگر هم بامریکا مسافرت کرد و تا سال ۱۵۰۶ که مرد تصور میکرد که هندوستان را کشف کرده و نمی دانست که آنجا سرزمین جدیدی است .

وقتی که کلمب اولین جزیره های آمریکا را کشف کرد همه او را سرزنش کردند که برای کشف مملکت هند راه بدی انتخاب کرده و حال آنکه پرتقالیها راه خوبی یافته اند . او را ملامت کردند که زمین های او کم طلا دارند . از این جهت حرص طلا جانشینان کلمب را وادار کرد که بسمت نواحی مغرب پیش بروند

امریکا پیش از کشف کریستف کلمب

قارهٔ وسیعی که راه هند را بردریا نورد ها سد میکرد دنیائی بود واقعا جدید و پر از عجایب . بطور کلی امریکای قبل از کریستف کلمب از جهت تمدن از سایر نواحی کرهٔ زمین عقب تر بود. ملتهای زیادی در آنجا در زندگانی قبل از تاریخ بسر میبردند . بطوری که اگر بخواهیم درخشان ترین تمدنهای آنزمان امریکا را باتمدنهای دیگر مقایسه کنیم باید آنهارا بتمدن کلده ومصر وچین قدیم تشبیه نمائیم

در این سرزمین جدید آنچه بیشتر ازهمه توجه اروپائیها راجلب کرد طلا و نقره و مروارید و مرجان بحساب امریکا بود که تجارت ادویه هند را از خاطرها برد . تجارت دیگری که سود فراوان داشت تجارت مردمان این سر زمین بود که آنها را شکار میکردند و باروپا آورده بنام غلام میفروختند . اصولا بعداز آنکه امریکا کشف شد روحانیون تامدتی باهم بحث میکردند که آیا مردمان این سرزمین دارای روح هم هستند یانه !

نمونه ای از رفتار اروپائیها بابومیان امریکا

همانطور که گفتیم آنچه اروپائیان رابامریکا جلب میکرد طلا و نقره آن بود از این جهت روزبروز برعده ماجراجویانی که در پی طلا میدویدند زیاد شد و اینها با آنکه رنك مذهب نیز بخودشان می‌دادند ومیگفتند برای مسیحی کردن وحشی ها وجهت رضای خداآن سرزمین می‌روند از هیچگونه درندگی خودداری نمینمودند . اینك چند نمونه از رفتار آنها :

اسپانیولیها مکزیك را فتح کردند آخرین پادشاه بومی مکزیك که خیلی مقاومت نشان داد بالاخره دستگیر شد و اورا دار زدند . اما پیش از آنکه دار زده بشود اورا روی آتش خوزان خوابانیدند تا گنجینه های خودش را نشان بدهد ! معروف است که وزیرش را هم بهمین شکنجه مبتلا کرده بودند و او با نگاه تضرع آمیز از پادشاه باو روی آورده گفت: « آیا من در روی برك گل خوابیده ام ؟ »

در همین موقع کشته شدن دو نفر اسپانیولی بهانه بدست اسپانیولی‌ها داد و آن ها شخص قاتل و ۱۵ نفر دیگر از بومیها را دستگیر کرده زنده زنده سوزاندند !

بطوری که مورخین نوشته اند : در فتح مکزیك ۶۷۰۰۰ نفر از بومیها در جنك و ۵۰۰۰۰۰ نفر آن ها در اثر بیماری بهلاکت رسیدند ! این رقم ها اگر چه مبالغه آمیز باشد میرساند که چقدر در نابودی بومیها کوشش مشده است .

هنگام فتح « پرو » هم اسپانیولی ها بقولی ۲۰۰۰ و بقولی ۱۰۰۰۰ نفر از اهالی را کشتند در حالی که خودشان بیش از یك نفر مجروح نداشتند زیرا که آنها با اسلحه آتشین با کسانی که هیچ وسیلهٔ قوی برای دفاع نداشتند . برو میشدند .

توضیحات جالبی راجع به انتخابات تبریز

چیزی که در جریان انتخابات تبریز بیش از همه جلب توجه میکرد مبارزه شدیدی بود که بین تشکیلات کارگری و حزب توده ایران از یك طرف و مرتجعین ودست نشاندگان از طرف دیگر در جریان بود این مبارزه بقدری آشکار و وسیع بود که تقریبا اغلب اهالی آذربایجان از آن اطلاع داشتند در این مبارزه طرفین دو اسلحه کاملا متفاوتی بکار بردند جبههٔ آزادی که از طرف کارگران وتوده فهمیده آذربایجان دفاع میشد فقط اسلحه تبلیغاتی برندهٔ وشدید خودرا در تمام نقاط بوجه اکمل بکار میبرد ولی متاسفانه در نتیجه محدودیتی که از لحاظ نداشتن کادر کافی و بودجه برای اداره این کادر برای این تشکیلات وجود داشت نتایج غیر قابل اجتنابی بیش آمد و موفقیت از لحاظ انتخاب کاندید هایمان بیش از حدی که حدس زده شده بود نشد ولی ارتجاع تمام وسائل لازمه را جهت مبارزه شوم خود در اختیار داشت مخصوصا تکرار تعدی که دولت در آزاد گذاردن تهدید و تطمیع بکار برد بطور وضوح سایان بود ؛ باوجود اعلام مکرر و واضحی که از طرف دولت راجع به آزادی انتخابات میشد مداخله آشکار مامورین عالی رتبه و جزء در انتخابات تبریز بنفع جبهه ارتجاع از هر مسئلهٔ روشن تر بود هیئت نظار هم واقعا فقط وظیفه منشی گیری صندوق شهر را بخوبی انجام میداد والا بهیچ وجه نسبت بسوء جریان انتخابات مداخله نمیکرد نه فقط تمام تهدید و تطمیع های علنی را باخونسردی تلقی میکرد بلکه چون چند نفری از خود اعضای انجمن دراین جریانات ذینفع بودند

این سوء جریان بقدری مضحك و تاثر انگیز است که از حد معمول خارج است برای تجسم وقاحت اعمالی که در آنجا انجام شده عین قضیه که در اطاق انجمن اتفاق افتاد شرح میدهیم .

شخصی که توسط اعمال یکی از آقایان اعضاء انجمن اغفال شده و رای خود را فروخته بود توسط یك نفر از اعضای تشکیلات دستگیر شده و برئیس شهربانی و (مدعی العموم) که درهمان جلسه حضور داشته معرفی میشود شخص نامبرده با ترس ولرز توضیح میدهد که شخصی ۵۰ ریال باو داده واین شناسنامه را باو داده تا برای همان شخص مورد بحث (کاندید عضو انجمن) رای بیاندازد . قضیه بقدری واضح و روشن بود که ممنوع الوکاله شدن متهم در نزد همه حاضرین مبرهن ومسلم میآمد ولی مضحك اینجا بود که شخص مذکور که چند بار اسم خود را از دور شنیده و هنوز متوجه موضوع نشده بود بلند شد و از آقای رئیس شهربانی خواهش کرد که آنانی را که باو توهین میکنند توقیف کند ولی وقتی رئیس شهربانی باو فهمانید که هوا پس است مثل موش آبکشیده بواش بواش روی صندلی خود سر خورده ساکت شد. علت دیگر این همه بی اعتنائی ها این بود که رئیس انجمن و اکثر اعضا نیز اشخاصی بودند که در زمان رضاشاه مرتب این وظیفه سنگین ملی را انجام داده ودر آن کار مهارت تامی داشتند مسلم است در آن دوره نه کسی غیر از بکاندیدهای دولت رای مینوشت نه کسی رائی مینوشت و نه هیچ کس شاکی بود تا رسیدگی باآنها موردی پیدا کند ومسلم است اشخاصیکه باین سیستم انتخابات عادت کرده اند نمی توانستند جریان چنین مبارزه‌ای را تحمل کنند لذا مجبورا بی اعتنا میماندند با چنین وضع اسلحه که ارتجاع برای خفه کردن آزادی انتخابات به کار میبرد بدو شکل متباین تقسیم میشد تطمیع در شهر و تطمیع در دهات در شهر این اسلحه بکلی کند و بی استفاده بود بهترین دلیل اینکه با خرج کرد در حدود چندین ده هزار تومان بیش از ۲۰ صهم از آراء بنفع خریدار رای تمام نشد در حالی دولت با آزادی که به خرید و فروش رای داده بود بهترین پشتیبان این اسلحه بود ولی هدف اسلحه ردههای مخصوصا در هائی که تبلیغات تشکیلات در اثر همان محدودیتی که ذکر شد نتوانسته بود نفوذ کند به وجه بسیار خوبی کار میکرد ولی این خوب کار کردن نه از این لحاظ بود که دهقانان رای خود را میفروختند بلکه چون کدخدا ها و اشخاص بانفوذ محلی وهمچنین مامورین جزء از قبیل بخشدار ها وژاندارمها که طبعا در چنین مواردی باید به نوائی برسند بسرودی فروخته میشدند و تمام قدرت خود و فشار مسکنه را برای تهدید و وادار کردن دهقانان برای دادن بنفع کاندید های ارتجاع بکار میبردند .

سهولت این امر مخصوصا از این لحاظ بود که باوجه مختصری که باین اشخاص داده میشد چندین برابر بیشتر از رأه مستقیم یعنی خرید رای از صاحب رای مفید واقع میشد باین ترتیب با مطیع بودن تهدید بسیار گشته نسبت به تعداد بیشماری از دهقانان بعمل میآمد و آنان را وادار میکرد که برخلاف میل خود بقول خود آنها رای ارباب را بصندوق بیاندازند برای اینکه درجه این فشار را تصور کنید کافی است متذکر شویم که اشخاص زیادی برای بدست آوردن رای آزادی فرسنگها پیاده ومخفیانه راه رفته اند و نیز رای های زیادی که ازطرف ارباب بزور تحمیل شده بود خورده شدند و یا شکایات ورای های سفید بی شماری از صندوق های دهات بیرون آمده است تمام این جریانات نشان میدهد که توده آذربایجان علی رغم تمام فشاری که برای خفه کردن او بکار برده شده هنوز خیلی بیدار تر از آنست که رأی خود رابفروشد فقط اجبار و سر نیزه ارتجاع است که کاندیدای خود را از صندوق های بیرون میآورد .

باچنین وضعی که در این مختصر بایك نظر کلی بیان شد وکلای تبریز انتخاب شده‌اند ولی با وجود این تمام اینانی که فعلا برای مدافعه از حقوق تبریزیها بمجلس میآیند آذربایجانی هستند ودر محیط آذربایجان زیست می کنند با التتیجه همیشه در خاطر دارند که تمایل ملت آنها بچه راه میباشد و نیز از فشار نیرومندی که توده آذربایجان در موارد باریك برای هدایت فکر آنان میتواند بوجود آورد آگاهند و چون میدانند بزرگترین سهم بد بختی دیکتاتوری گذشته متوجه آذربایجان شده وملت زجر دیده آذربایجان بهیچوجه حاضر نیست یکبار دیگر بوغ بندگی دیکتاتور دیگری را بگردن گیرد حاضر نیستند یك دیکتاتور دیگری رابرای خفه کردن اجتماع آذربایجان و مختل کردن اقتصاد آنجا تقویت کنند باهمین شرایطی تکلیف آنها درمقابل سیدضیاء معلوم است

چاپخانه توده ایران